

Αθήνα 19/9/2014

Αριθ. πρωτ.ΔΙΠΣΥΝ/Φ1/3/1258965

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ , ΚΟΙΝ. ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ &
ΠΡΟΝΟΙΑΣ

ΠΡΟΣ : **ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΙΝΑΚΑ Α'**

Ο.Α.Ε.Ε.   **Οργανισμός**
                  Ασφάλισης
                  Ελευθέρων
                  Επαγγελματιών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ: 23

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΑΡΟΧΩΝ ΣΥΝΤΑΞΕΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΔΙΕΘΝΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΑΓΙΟΥ ΚΩΝ/ΝΟΥ 5 – Τ.Κ 10431 – ΑΘΗΝΑ
Πληροφορίες: Φ.ΦΡΑΓΚΟΣ-Μ.ΛΟΥΚΑΚΗΣ
ΤΗΛ.:210.52.74.372
FAX :210.52.29.190

Θέμα: «Απόφαση Η6/16-12-10 της Διοικητικής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων»

Σχετικό: Το Φ.60010/οικ.10601/1215/14-5-2014 έγγραφο του εποπτεύοντος Υπουργείου

Για τα παραπάνω θέμα σας γνωρίζουμε τα ακόλουθα:

Α)Με το άρθρο 6 του νέου Ευρωπαϊκού Κανονισμού 883/04 διευρύνεται και αναβαθμίζεται σε γενική η μέχρι τότε αποσπασματική αρχή του συνυπολογισμού περιόδων που έχουν πραγματοποιηθεί σε άλλα κράτη μέλη.

Για την εφαρμογή του άρθρου 6 του Ε.Κ. 883/04 η Διοικητική Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων εξέδωσε την αριθ. Η6/16-12-10 Απόφαση η οποία αναφερόμενη στο ενισχυμένο δικαίωμα που καθιερώνουν οι διατάξεις του εν λόγω άρθρου ορίζει στην παρ. 2 του διατακτικού της ότι : « Η αρχή του συνυπολογισμού απαιτεί να συνυπολογίζονται οι περίοδοι που κοινοποιούνται από άλλα κράτη μέλη, χωρίς να αμφισβητείται η αξία τους.»

Επιπλέον στην παρ. 3 του διατακτικού της Η6/16-12-10 ορίζεται ότι: «Τα κράτη μέλη – αφού εφαρμόσουν την αρχή του συνυπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 2, - διατηρούν την δικαιοδοσία να καθορίζουν τους λοιπούς εθνικούς όρους ως προς την χορήγηση παροχών κοινωνικής ασφάλειας , λαμβάνοντας υπόψη το αρθ. 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 883/04 -με την προϋπόθεση , ότι οι εν λόγω όροι εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις -. Η αρχή αυτή δεν επηρεάζεται από τις διατάξεις του αρθ. 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθμ. 883/04».

Προς κατανόηση των ανωτέρω και προκειμένου να θεμελιωθεί δικαίωμα σε παροχή:

- I. ο αρμόδιος φορέας σε πρώτη φάση εφαρμόζοντας τις διατάξεις του αρθ. 6 ΕΚ.883/04 και σύμφωνα με την παρ 2 του διατακτικού της Η6 συνυπολογίζει για τον **εκάστοτε σχετικό κίνδυνο**(γήρας-αναπηρία-θάνατο)τις περιόδους **ασφάλισης** κάθε άλλου κράτους μέλους χωρίς να αμφισβητήσει την αξία τους.
- II. Σε δεύτερη φάση και **εφόσον** από την εθνική νομοθεσία ορίζονται για κάποια παροχή **ειδικοί εθνικοί όροι** , τότε κατ' εφαρμογή της αρχής της εξομίσωσης παρομοίων γεγονότων ή καταστάσεων του αρθ. 5 του Ε.Κ. 883/04 ο αρμόδιος

για την χορήγηση της παροχής φορέας επαληθεύει εάν τούτοι οι όροι πληρούνται. Παραδείγματα εφαρμογής από ελληνικής πλευράς (που αναφέρεται και πιο κάτω) είναι η σύνταξη γήρατος Χ.Ο.Η. σε γονείς, συζύγους αδελφούς αναπήρων (αρθ. 37 Ν. 3996/2011), η σύνταξη γήρατος με τις διατάξεις Βαρέων και ανθυγιεινών που χορηγεί το ΙΚΑ, καθώς και η συμπλήρωση των απαιτούμενων για τις αναγνωρίσεις των αρθ. 39, 40 του Ν. 3996/2011 12 ετών με περιόδους υποχρεωτικής και προαιρετικής ασφάλισης.

Σχετικά με την αναγνώριση χρόνου Στρατιωτικής Υπηρεσίας του αρθ. 40 του Ν. 2084/92 και αναφορικά με τις περιόδους που συνυπολογίζονται για την συμπλήρωση των 12 ετών και 3 ετών (προκειμένου ή Σ.Υ. να ληφθεί υπόψη για θεμελίωση του συν/κου δικαιώματος) σε γήρατος και αναπηρίας/θανάτου αντίστοιχα έχουν δοθεί οδηγίες με την Εγκύκλιο 39/2001 του τ.ΤΕΒΕ, οι οποίες θα βρίσκουν εφαρμογή και για την επαλήθευση του Εθνικού όρου που η Η6 αναφέρει και οι διατάξεις της εσωτερικής νομοθεσίας ορίζουν.

Β) Σύμφωνα με την αιτιολογική σκέψη 2 της απόφασης Η6 σε συνδυασμό με το διατακτικό 1 και 2 και το Παράδειγμα 1 της ίδιας απόφασης και όσον αφορά τον συνυπολογισμό περιόδων άλλων κρατών μελών για θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος, δεν θα υπάρξει πλέον διαφοροποίηση μεταξύ των περιόδων που γνωστοποιούνται για τον εκάστοτε κίνδυνο(γήρας- αναπηρία-θάνατο) μόνο για θεμελίωση ή μόνο για υπολογισμό. Η αλλαγή αυτή παρουσιάζει ενδιαφέρον για τα Ε205 χωρών που περιλαμβάνουν διαφορετικές ενδείξεις για την θεμελίωση του δικαιώματος και διαφορετικές για τον υπολογισμό της παροχής πχ το Ε205DE(Γερμανίας), το Ε205ΑΤ(Αυστρίας).

Σε περίπτωση όπου σε Ε205 άλλης χώρας π.χ. Αυστρίας γνωστοποιούνται περίοδοι στην ένδειξη για τον υπολογισμό της παροχής οι οποίες δεν έχουν συμπεριληφθεί στην αντίστοιχη για την θεμελίωση του δικαιώματος θα πρέπει πλέον να λαμβάνονται υπόψη από ελληνικής πλευράς για την θεμελίωση του δικαιώματος.

Γ) Όσον αφορά τον υπολογισμό των συνταξιοδοτικών παροχών ο νέος Ε.Κ. 883/04 και η Η6 Απόφαση δεν επέφεραν αλλαγές και άρα εξακολουθούν να ισχύουν παλιότερες οδηγίες.

Επίσης σας γνωρίζουμε:

Γονείς, σύζυγοι, αδελφοί αναπήρων

Με το αριθμ. Φ.60000/7267/608/2013 έγγραφο του εποπτεύοντος Υπουργείου διευκρινίζεται ότι οι διατάξεις του αρθ. 37 του Ν. 3396/2011 που αφορούν τις συντάξεις γήρατος Χ.Ο.Η. γονέων, συζύγων, αδελφών αναπήρων σαφώς ορίζουν **Ειδικούς εθνικούς όρους**.

Άρα κατά την επαλήθευση της πλήρωσης του ειδικού εθνικού όρου (το εδάφ. ii της υποπαραγρ. Βα και αφού έχουν προηγηθεί τα οριζόμενα του εδάφ. i της ίδιας υποπαραγράφου) η απαιτούμενη 25ετία θα συμπληρώνεται από υποχρεωτική, προαιρετική ασφάλιση καθώς και τους λοιπούς περιοριστικά αναφερόμενους στις σχετικές διατάξεις του αρθ. 37 Ν. 3996/11 χρόνους των άλλων κρατών μελών.

Χρόνοι της ένδειξης 8.1.2 μετά την απόφαση Η6.

Με οδηγίες που είχαν δοθεί με την εγκύκλιο 64/2004 τ.ΤΕΒΕ οι χρόνοι της ένδειξης **8.1.2 του E205DE**(*Berücksichtigungszeiten & Anrechnungszeiten*) συνυπολογίζονταν για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος από Ελληνικής πλευράς **μόνο** για χορήγηση σύνταξης με τις διατάξεις της 35ετίας και εφόσον είχαν ληφθεί υπόψη από τον Γερμανικό φορέα για την θεμελίωση δικαιώματος πρόωρης σύνταξης γήρατος με μακρές περιόδους ασφάλισης.

Πλέον οι περίοδοι που γνωστοποιούνται στο E205DE με την ένδειξη 8.1.2 θα συνυπολογίζονται για την θεμελίωση συνταξιοδοτικού δικαιώματος **γήρατος** σε αιτήματα που έχουν υποβληθεί μετά την 1/5/10 (ημερομηνία έναρξης του Ε.Κ. 883/04).

Σημειώνουμε ότι οι χρόνοι της ένδειξης 8.1.2 δεν μπορούν να ληφθούν υπόψη για την θεμελίωση του συν/κου δικαιώματος σε συντάξεις αναπηρίας ή θανάτου αφού αφορούν μόνο τον κίνδυνο γήρατος.

Σύμφωνα με όσα προαναφέρθηκαν στην υποπαρ. Βγ) για τον υπολογισμό του ποσού της σύνταξης γήρατος (καθορισμός θεωρητικού-πραγματικού ποσού) και σύμφωνα με το **υφιστάμενο νομικό πλαίσιο**, θα συνεχίσουν να λαμβάνονται υπόψη μαζί με τον Ελληνικό χρόνο **μόνο οι Γερμανικές περίοδοι της ένδειξης 8.2** όπως αυτές μας γνωστοποιούνται στο E205DE από τον ξένο φορέα, θα εφαρμόζονται οι διατάξεις των Κατώτατων Ορίων(πλην των περιπτώσεων που η ελληνική νομοθεσία το απαγορεύει πχ στους διπλοσυνταξιούχους αρθ 47 Ν.2084/92 κλπ), αλλά και θα χορηγείται συμπλήρωμα μέχρι την ελάχιστη παροχή(σχετ. Εγκ. 74/2012).

Συνημμένα :

Η Απόφαση Η6/16-12-10 της Διοικητικής Επιτροπής των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων

Ακριβές Αντίγραφο
Ο Προϊστάμενος
του Τμήματος Διεθνών Σχέσεων
α/α

Η ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ
Γ.ΚΩΤΙΔΟΥ

Μ.ΛΟΥΚΑΚΗΣ

ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ αριθ. Η6

της 16ης Δεκεμβρίου 2010

για την εφαρμογή ορισμένων αρχών, όσον αφορά στον συνυπολογισμό περιόδων δυνάμει του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ και για τη συμφωνία ΕΚ/Ελβετίας)

(2011/C 45/04)

Η ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟ ΤΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 72, στοιχείο α), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 29ης Απριλίου 2004, για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ⁽¹⁾, δυνάμει του οποίου η Διοικητική Επιτροπή είναι αρμόδια για την εξέταση όλων των διοικητικών θεμάτων ή των θεμάτων ερμηνείας που προκύπτουν από τις διατάξεις του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Σεπτεμβρίου 2009, για τον καθορισμό της διαδικασίας εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 για τον συντονισμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλειας ⁽²⁾,

Ενεργώντας σύμφωνα με τους όρους που προβλέπονται στο δεύτερο εδάφιο του άρθρου 71, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το άρθρο 1, στοιχείο κ), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 παρέχει ορισμό της έννοιας «περίοδος ασφάλισης». Από τη διατύπωση του άρθρου 1, στοιχείο κ), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 συνάγεται, ότι οι εξομοιούμενες προς αυτές περιόδους είναι ισοδύναμες με περιόδους ασφάλισης και δεν χρειάζεται να είναι ισοδύναμες με περιόδους εισφοράς.

(2) Το άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 ορίζει την αρχή του συνυπολογισμού περιόδων. Η αρχή αυτή θα πρέπει να εφαρμόζεται με ενιαίο τρόπο που να περιλαμβάνει τον συνυπολογισμό των περιόδων, οι οποίες δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας προσμετρώνται μόνο είτε για τη θεμελίωση δικαιώματος είτε για την προαύξηση του ποσού της παροχής.

(3) Η αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 ορίζει, ότι η αρχή της εξομίσωσης ορισμένων γεγονότων ή καταστάσεων δεν θα πρέπει να συγχέεται με την αρχή του συνυπολογισμού περιόδων.

⁽¹⁾ ΕΕ L 166 της 30.4.2004, σ. 1.

⁽²⁾ ΕΕ L 284 της 30.10.2009, α. 1.

(4) Είναι αναγκαίο να εξασφαλίζεται, ότι κατά την εφαρμογή της αρχής του συνυπολογισμού περιόδων, που προβλέπεται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004, οι περίοδοι ασφάλισης που κοινοποιούνται από ένα κράτος μέλος πρέπει να γίνονται δεκτές από το κράτος μέλος παραλήπτη, χωρίς να αμφισβητείται η αξία τους.

(5) Ταυτόχρονα, είναι αναγκαίο να αναγνωριστεί η αρχή, ότι τα κράτη μέλη διατηρούν τη δικαιοδοσία να καθορίζουν τους εθνικούς όρους ως προς τη χορήγηση παροχών κοινωνικής ασφάλειας -με την προϋπόθεση, ότι οι εν λόγω όροι εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις-, και να επιβεβαιώνουν, ότι η αρχή αυτή εξακολουθεί να μην επηρεάζεται από την αρχή του συνυπολογισμού. Το κράτος μέλος παραλήπτης πρέπει, ως πρώτο βήμα, να αποδεχθεί όλες τις κοινοποιούμενες περιόδους ασφάλισης, προκειμένου να μην υπάρξουν ενδεχόμενα εμπόδια για τη θεμελίωση δικαιώματος και στη συνέχεια, ως δεύτερο βήμα, να προοριστεί, εάν πληρούνται οι ειδικοί εθνικοί όροι.

(6) Ο ορισμός των «περιόδων ασφάλισης» παρέμεινε αμετάβλητος στο άρθρο 1, στοιχείο κ), του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 σε σύγκριση με το άρθρο 1, στοιχείο ιη), του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 1408/71.

(7) Δεδομένου ότι σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η παροχή ασφάλειας δικαίου, αυτή θα πρέπει να εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις, για τις οποίες η απόφαση λαμβάνεται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ:

1. Όλες οι περίοδοι ασφάλισης -είτε είναι περίοδοι εισφοράς είτε περίοδοι που θεωρούνται ως ισοδύναμες με περιόδους ασφάλισης δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας- πληρούν την έννοια «περίοδοι ασφάλισης» για τους σκοπούς εφαρμογής των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και (ΕΚ) αριθ. 987/2009.

2. Όλες οι περίοδοι για τον εκάστοτε σχετικό κίνδυνο, οι οποίες έχουν πραγματοποιηθεί δυνάμει της νομοθεσίας άλλου κράτους μέλους, λαμβάνονται υπόψη εφαρμόζοντας την αρχή του συνυπολογισμού περιόδων, όπως ορίζεται στο άρθρο 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 και στο άρθρο 12 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 987/2009. Η αρχή του συνυπολογισμού απαιτεί να συνυπολογίζονται οι περίοδοι που κοινοποιούνται από άλλα κράτη μέλη, χωρίς να αμφισβητείται η αξία τους.

3. Εντούτοις, τα κράτη μέλη -αφού εφαρμόσουν την αρχή του συνυπολογισμού που αναφέρεται στο σημείο 2 —, διατηρούν τη δικαιοδοσία να καθορίζουν τους λοιπούς εθνικούς όρους ως προς τη χορήγηση παροχών κοινωνικής ασφάλειας, λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 5 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004 -με την προϋπόθεση, ότι οι εν λόγω όροι εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις-. Η αρχή αυτή δεν επηρεάζεται από τις διατάξεις του άρθρου 6 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 883/2004.

4. Η παρούσα απόφαση εφαρμόζεται μόνο στις περιπτώσεις, για τις οποίες η απόφαση λαμβάνεται μετά την έναρξη ισχύος της παρούσας απόφασης.

5. Τα συνημμένα παραδείγματα, που αφορούν στην πρακτική εφαρμογή των σημείων 1, 2 και 3 της παρούσας απόφασης αποτελούν τμήμα αυτής.

6. Η παρούσα απόφαση δημοσιεύεται στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Εφαρμόζεται από την πρώτη ημέρα του δεύτερου μήνα που ακολουθεί τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Ο πρόεδρος της Διοικητικής Επιτροπής
Keyina MPEYE

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΣΤΗΝ ΠΡΑΞΗ ΤΩΝ ΣΗΜΕΙΩΝ 1, 2 ΚΑΙ 3 ΤΗΣ ΠΑΡΟΥΣΑΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ

Παράδειγμα ως προς την εφαρμογή των σημείων 1 και 2 της απόφασης:

Δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους Α, ο ασφαλισμένος έχει 10 έτη περιόδων εισφοράς και 2 έτη ισοδύναμων περιόδων, οι οποίες λαμβάνονται υπόψη, δυνάμει της νομοθεσίας του, μόνο για τον υπολογισμό.

Σύμφωνα με το σημείο 1 της απόφασης, οι περίοδοι που πρέπει να κοινοποιηθούν στο κράτος μέλος Β, ανέρχονται σε 12 έτη.

Σύμφωνα με το τμήμα 2 (και στην αιτιολογική οκτώμηνη 2) της απόφασης, το κράτος μέλος Β πρέπει να λάβει υπόψη του τα 12 αυτά έτη ως έτη περιόδων για τους σκοπούς του συνυπολογισμού.

Παράδειγμα σχετικά με την εφαρμογή των σημείων 2 και 3 της απόφασης:

Δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους Α, ο ασφαλισμένος έχει 30 έτη εισφορών που συνδέονται με την «πραγματική άσκηση ενός επαγγέλματος». Η νομοθεσία του κράτους μέλους Α προβλέπει, ότι για τη χορήγηση πρόωρης σύνταξης γήρατος το ενδιαφερόμενο πρόσωπο οφείλει να αποδείξει, ότι έχει τουλάχιστον 35 έτη εισφορών που συνδέονται με την «πραγματική άσκηση ενός επαγγέλματος».

Δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους Β, ο ασφαλισμένος έχει 2 έτη σπουδών (που κοινοποιούνται ως «ισοδύναμες περίοδοι σπουδών») και 3 έτη εισφορών που συνδέονται με την «πραγματική άσκηση ενός επαγγέλματος».

Σύμφωνα με το σημείο 2 της απόφασης, το κράτος μέλος Α πρέπει να λάβει υπόψη του τα 5 αυτά έτη ως έτη περιόδων για τους σκοπούς του συνυπολογισμού (πρώτο βήμα).

Σύμφωνα με το σημείο 3 της απόφασης, το κράτος μέλος Α, στη συνέχεια, επαληθεύει, ότι πληρούνται οι λοιποί εθνικοί όροι δυνάμει της νομοθεσίας του (στη συγκεκριμένη περίπτωση η «πραγματική άσκηση ενός επαγγέλματος») και ότι οι όροι αυτοί εφαρμόζονται χωρίς διακρίσεις (δεύτερο βήμα).

Δεδομένου ότι υπάρχουν μόνον 3 έτη εισφορών που συνδέονται με την «πραγματική άσκηση ενός επαγγέλματος» στο κράτος μέλος Β, ο όρος, δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους Α, για 35 έτη «πραγματικής άσκησης ενός επαγγέλματος» δεν πληρούται. Με την προϋπόθεση, ότι δεν υφίσταται (έμμεση) διάκριση λόγω υπηκοότητας, δεν υπάρχει υποχρέωση χορήγησης πρόωρης σύνταξης γήρατος δυνάμει της νομοθεσίας του κράτους μέλους Α.